

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 447/2014-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť P. K., zastúpeného Mgr. Miroslavom Hončárom, Advokátska kancelária, Perličková 26, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Slovenskou republikou postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Slovenskej republiky Bratislava V, oddelenia skráteneho vyšetrovania Petržalka – juh vo veci vedenej pod ČVS: ORP-183/2-OSV-B5-2009 a oddelenia skráteneho vyšetrovania Petržalka – stred vo veci vedenej pod ČVS: ORP 1068/ST-B5-2011 v súvislosti s vybavovaním oznámení o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. augusta 2013 doručená sťažnosť P. K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Slovenskej republiky Bratislava V (ďalej len „okresné riaditeľstvo“), oddelenia skráteneho vyšetrovania Petržalka – juh vo veci vedenej pod ČVS: ORP-183/2-OSV-B5-2009 a oddelenia skráteneho vyšetrovania Petržalka – stred vo veci vedenej pod ČVS: ORP 1068/ST-B5-2011 v súvislosti s vybavovaním oznámení o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin (ďalej len „trestné oznámenia“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vyjadruje svoju nespokojnosť s vybavovaním jeho trestných oznámení zo 6. novembra 2008 a z 9. februára 2009 podaných Okresnej prokuratúre Bratislava V (ďalej len „okresná prokuratúra“) pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu krádeže podľa § 212 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a trestného činu vydierania podľa § 189 Trestného zákona, ako aj trestného činu nátlaku podľa § 192 Trestného zákona, ktorých sa mala dopustiť P. K. (ďalej len „vlastníčka“), v období počnúc od 4. novembra 2008, najmä tým, že potom, čo sťažovateľovi výmenou vchodových dverí opakovane (dvakrát, pozn.) znemožnila vstup do bytu bližšie špecifikovaného v trestných oznámeniach (ďalej len „byt“), ktorého jednu z izieb mal mať prenajatú na základe nájomnej zmluvy, avšak ktorej nájom mal byť ukončený v súlade s touto zmluvou výpoveďou z 31. júla 2008 uplynutím jednomesačnej výpovednej lehoty 31. augusta 2008, mala odcudziť jeho hnutelné veci nachádzajúce sa v tomto byte ich uložením na neznámom mieste a následne mala sťažovateľa vyzvať na zaplatenie peňažných súm z titulu dlžného

nájomného, náhrady skladného za uloženie hnutelných vecí, ako aj náhrady za výmenu vchodových dverí bytu, čím mala byť sťažovateľovi spôsobená škoda.

Sťažovateľ podal trestné oznámenia 6. novembra 2008 a 9. februára 2009 okresnej prokuratúre k veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 502/2008 ako „Doplnenie“ svojho trestného oznámenia z 26. septembra 2008 (pôvodne zaevidovaného pod sp. zn. 1 Pn 502/2008, pozn.) pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu (prečinu) neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytového priestoru podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť vlastníčka tým, že 12. septembra 2008 v čase o 21.00 h výmenou zámkov (prvýkrát, pozn.) znemožnila sťažovateľovi vstup do predmetného bytu.

Sťažovateľ namietané porušenie označených základných práv zaručených ústavou, ako aj označeného práva zaručeného dohovorom odôvodňuje okrem iného takto:

«... Sťažovateľ v postavení oznamovateľa/poškodeného v trestnom konaní tvrdí, že postup poverených príslušníkov PZ (policajtov), ktorí konali vo veci trestného oznámenia sťažovateľa zo dňa 26. 09. 2008, a vôbec nekonali v časti trestného oznámenia zo dňa 06. 11. 2008 a jeho doplnenia z 09. 02. 2009 je postupom, ktorým dochádza k neprimeranej dĺžke trestného konania v prípravnom konaní v sťažovateľovej veci. Nekonanie vo veci trestného oznámenia je účelovým postupom smerujúcim k odmietnutiu prístupu k orgánu, ktorý má v sťažovateľovej trestnej veci zákonné oprávnenie konať. Uvedenou nečinnosťou dochádza aj k neprimeranému zásahu do vlastníckeho práva a majetku sťažovateľa s následkom škody. Orgány činné v trestnom konaní aj vo fáze prípravného konania musia konať tak, aby nedochádzalo k porušeniu základných práv a slobôd podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Oporu tvrdeniu sťažovateľa poskytujú závery prokurátorov generálnej prokuratúry a generálneho prokurátora SR vyjadrené vo vybavení štyroch opakovaných podnetov sťažovateľa ako aj vyššie uvedené ustanovenia Trestného poriadku, Ústavy SR a zákona o Policajnom zbore SR a tiež ustanovenie § 196 ods. 2 Trestného poriadku, v zmysle ktorého policajt je povinný trestným oznámením sa zaoberať a rozhodnúť do 30 dní od jeho prijatia...

... do podania tejto sťažnosti sa poverení príslušníci PZ nezaoberali trestným oznámením sťažovateľa zo dňa 06. 11. 2009, ktorým sťažovateľ žiadal začať trestné stíhanie

p. K. pre podozrenie zo spáchania trestného činu krádeže a vydierania a vôbec až do podania tejto sťažnosti sa nezaoberali ani doplnením trestného oznámenia z 09. 02. 2009, ktorým sťažovateľ žiadal začať trestné stíhanie p. K. pre podozrenie zo spáchania trestného činu nátlaku a vydierania. Skutkové a právne skutočnosti, ktoré sú obsahom trestného oznámenia zo dňa 6. 11. 2008 a 09. 02. 2009 neboli poňaté do vyšetrovania a nie sú ani súčasťou rozhodnutí - uznesení a ich odôvodnení, ktoré boli vo veci sťažovateľa doteraz policajtnými vydané. Svedčí o tom aj stanovisko generálnej prokuratúry, že tieto skutočnosti neboli policajtnými do vyšetrovania poňaté a príkaz generálneho prokurátora, zaoberať sa uvedenými skutočnosťami v „novom“ trestnom konaní.

Sťažovateľ podaniami viac krát (prvýkrát už 7. 01. 2009) namietal nečinnosť policajtov a taktiež žiadal o prijatie opatrenia, ktorým by bolo zabezpečené vrátenie vecí sťažovateľa, v hodnote asi 3.333 € neoprávnene zadržaných K., späť do dispozície sťažovateľa. Policajti však do trestného konania skutočnosti uvádzané v trestnom oznámení vykonanom 06. 11. 2008 a ani skutočnosti uvádzané v doplnení trestného oznámenia vykonanom 09. 02. 2009 nepoňali, účelovo ich ignorovali s cieľom zabezpečiť p. K. trestné nestíhanie. Takýmto postupom zavinili stav, že sťažovateľ odo dňa 04. 11. 2008 ani do dňa podania tejto ústavnej sťažnosti nemá prístup k svojmu majetku - veciam v hodnote asi 3.333 € odcudzených p. K. z izby bytu, ktorú sťažovateľ užíval. Sťažovateľ bol nútený zaobstarat' si kúpou vecí rovnakého určenia a druhu ako mu boli odcudzené a následne nezákonne zadržované. Návrhom na uloženie povinnosti nahradiť sťažovateľovi škodu, ktorý bol policajtom postúpený z Okresnej prokuratúry Bratislava V, sa policajti vôbec nezaoberali.

Takmer päť ročnú nečinnosť poverených príslušníkov PZ, Oddelenia skráteneho vyšetrovania Petržalka – juh a Oddelenia skráteneho vyšetrovania Petržalka – stred vo veci trestného oznámenia sťažovateľa zo dňa 6. 11. 2008 a 09. 02. 2009 nemožno podľa sťažovateľa ničím ospravedlniť. Vyšetrovanie skutkov, ktoré sťažovateľ označil v trestných oznámeniach zo dňa 6. 11. 2008 a 9. 02. 2009 (krádež, krivé obvinenie, nátlak, vydieranie a iné), nebolo poverenými príslušníkmi PZ ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti vôbec začaté. Vzhľadom na zákonnú povinnosť, ochranu objektívneho práva v trestnom konaní orgánmi činnými v trestnom konaní, ide zo strany policajtov o bezprecedentné a flagrantné porušenie ich povinností. K odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádza

po podaní trestného oznámenia 6. 11. 2008 a 9. 02. 2009 nedošlo tým, že generálny prokurátor nariadil vo veci začať nové trestné konanie. K odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa dôjde až meritórnym rozhodnutím policajta v novom trestnom konaní.

Sťažovateľ je toho názoru, že k päťročným priesťahom v trestnom konaní v sťažovateľovej veci nemohlo dôjsť z iného dôvodu ako je úmyselné zavinenie policajtov. Už samotné neprijatie trestného oznámenia sťažovateľa na Obvodnom oddelení PZ Petržalka – juh dňa 04. 11. 2008 a s tým súvisiace hrubé, arogantné a urážlivé správanie policajtov k sťažovateľovi nasvedčuje tomu, že bol a je zo strany policajtov úmysel vo veci sťažovateľa nekonať a poskytnúť ochranu podozrivej osobe, s ktorou policajti preukázané spolupracovali mimo úradný postup. Úmysel policajtov nekonať dokazuje aj ignorancia a opakované nerešpektovanie pokynov prokuratúry, ktorá opakovane konštatovala dôvodnosť námietok zbytočných priesťahov trestného konania v sťažovateľovej veci. Takéto správanie policajtov je vysoko nebezpečným pre spoločnosť a nedáva žiadne záruky právneho štátu...

... Päťročná nečinnosť poverených príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v trestnej veci sťažovateľa je závažným zásahom do označených základných práv sťažovateľa. Je potrebné zohľadniť, že osobný majetok sťažovateľa značnej hodnoty je nezákonne zadržaný odo dňa 04. 11. 2008, a to vrátane dôverných a osobných písomností sťažovateľa, listín a súdnych spisov, pričom jeho vydanie má znaky vydierania. K vráteniu majetku dosiaľ nedošlo, a je dôvodný predpoklad, že za päť rokov majetok sťažovateľa bude z veľkej časti znehodnotený.

... Stav právnej neistoty sťažovateľa ku dňu podania ústavnej sťažnosti trvá a môže byť odstránený až konečným rozhodnutím policajtov vo veci trestného oznámenia podaného sťažovateľom dňa 6. 11. 2008 a doplneného 09. 02. 2009.

Sumu 4 000 (štyritisíc) euro sťažovateľ považuje za adekvátnu porušeniu svojich označených základných práv, príkoriu, stresu, psychickému utrpeniu, strate času, zásahu do práva užívať majetok a nakladať s ním, zásahu do práva do súkromia, do práva uschovávať v súkromí písomnosti dôvernej povahy, do práva nedotknuteľnosti osobnej korešpondencie a dôverných osobných záznamov a údajov a s tým spojenej nemajetkovej ujmy...»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Slovenská republika postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Slovenskej republiky v Bratislave V, Oddelenia skráteneho vyšetrovania Petržalka – juh, Holičská 22, 852 42 Bratislava a Oddelenia skráteneho vyšetrovania Petržalka – stred, Námestie hraničiarov 1/B, 852 42 Bratislava vo veci trestného oznámenia P. K. zo dňa 6. 11. 2008 a 9. 02. 2009 porušila základné práva P. K. na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na prerokovanie jeho vecí bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Slovenskej republiky v Bratislave V, Oddeleniu skráteneho vyšetrovania Bratislava Petržalka - stred, Námestie hraničiarov 1/B, 852 42 Bratislava sa prikazuje konať vo veci trestného oznámenia P. K. zo dňa 6. 11. 2008 a 09. 02. 2009 bez prieťahov.

3. P. K. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 4.000 euro (štyritisíc), ktoré mu je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky povinné zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Kancelárii Ústavného súdu ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia P. K. v sume 400 €.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

V súvislosti s namietanými porušeniami označených práv sťažovateľa ústavný súd zdôrazňuje, že podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť adresovaná ústavnému súdu musí okrem iného obsahovať aj jednoznačné označenie, proti komu smeruje.

Sťažovateľ v úvode svojej sťažnosti za porušovateľa označených práv výslovne označil Slovenskú republiku, zastúpenú Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky

(ďalej len „ministerstvo vnútra“), a v jej petite sa domáha vyslovenia, že „*Slovenská republika postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Slovenskej republiky...*“ porušila označené práva sťažovateľa. Ústavný súd uzavrel, že z obsahu sťažnosti jednoznačne vyplýva, že sťažnosť smeruje proti postupu okresného riaditeľstva.

V súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľa, ako má vo veci jeho sťažnosti rozhodnúť – petitom sťažnosti. Ústavný súd preto v danej veci pri predbežnom prerokovaní veci vzhľadom na viazanosť návrhom na začatie konania posudzoval namietané porušenie uvedeného základného práva sťažovateľa iba vo vzťahu k tomu porušovateľovi, ktorého označil v sťažnosti, t. j. vo vzťahu k okresnému riaditeľstvu (m. m. IV. ÚS 473/2010).

Predmetom sťažnosti je teda rozhodovanie o namietanom porušení základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva v súvislosti s vybavovaním jeho trestných oznámení. K porušeniu týchto práv sťažovateľa malo dôjsť tým, že okresné riaditeľstvo nekonalo o jeho trestných oznámeniach zo 6. novembra 2008 a 9. februára 2009.

1. K namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného riaditeľstva

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma. Reálne uplatnenie základného práva na súdnu

ochranu teda predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana v zákonom predpokladanej kvalite poskytne (mutatis mutandis napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04). Už formulované ústavné závery sa v zásade vzťahujú nielen na ochranu poskytovanú súdmi, ale aj na ochranu poskytovanú inými orgánmi Slovenskej republiky.

Podľa § 46 ods. 1 Trestného poriadku poškodený je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda alebo boli porušené, či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody.

Podľa § 196 ods. 1 Trestného poriadku trestné oznámenie sa podáva prokurátorovi alebo policajtovi.

Podľa § 196 ods. 2 Trestného poriadku ak prokurátor alebo policajt po prijatí trestného oznámenia zistí, že je potrebné ho doplniť, doplnenie vykoná výsluchom oznamovateľa alebo poškodeného alebo vyžiadanim písomných podkladov od oznamovateľa alebo od inej osoby alebo orgánu príslušný prokurátor alebo príslušný policajt tak, aby mohol rozhodnúť podľa § 197 alebo § 199 v lehote do 30 dní od prijatia trestného oznámenia.

Podľa § 197 ods. 1 písm. a) až d) Trestného poriadku ak nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa odseku 2, prokurátor alebo policajt uznesením vec odovzdá príslušnému orgánu na prejednanie priestupku alebo iného správneho deliktu, odovzdá inému orgánu na disciplinárne konanie, odloží, ak je trestné stíhanie neprípustné alebo ak zanikla trestnosť činu, alebo odmietne.

Podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku prokurátor alebo policajt pred začatím trestného stíhania uznesením môže odložiť vec, ak je trestné stíhanie neúčelné vzhľadom na okolnosti uvedené v § 215 ods. 2.

Podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku ak nie je dôvod na postup podľa § 197 ods. 1 alebo 2, policajt začne trestné stíhanie bez meškania, najneskôr však do 30 dní od prijatia trestného oznámenia, ak ho treba doplniť. Trestné stíhanie sa začne vydaním uznesenia...

Podľa § 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokuratúra je samostatná hierarchicky usporiadaná jednotná sústava štátnych orgánov na čele s generálnym prokurátorom, v ktorej pôsobia prokurátori vo vzťahoch podriadenosti a nadriadenosti.

Podľa § 6 ods. 1 písm. a) a b) zákona o prokuratúre ak nie je ďalej ustanovené inak, nadriadený prokurátor je oprávnený vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh, vykonať úkony podriadeného prokurátora alebo rozhodnúť, že ich vykoná iný podriadený prokurátor.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby..., ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľ v postavení oznamovateľa a zároveň poškodeného podal trestné oznámenia 26. septembra 2008, 6. novembra 2008 a 9. februára 2009.

Podľa zistenia ústavného súdu uznesením povereného príslušníka okresného riaditeľstva obvodného oddelenia Petržalka – stred ČVS: ORP-1068/ST-B5-2011 z 30. januára 2012 trestné stíhanie vedené na základe trestného oznámenia sťažovateľa (poškodeného) z 26. septembra 2008 pre prečin neoprávneného zásahu „do práva k domu, bytu, alebo nebytového priestoru“, ktorého sa mala dopustiť vlastníčka tým, že 12. septembra 2008 v čase o 21.00 h výmenou zámkov znemožnila sťažovateľovi vstup do bytu, ktorého jednu z izieb mal mať prenajatú na základe nájomnej zmluvy, avšak ktorej nájom mal byť ukončený 31. augusta 2008, bolo podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavené, lebo „nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod ani na postúpenie veci“. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť po tom, ako prokurátor okresnej prokuratúry sťažnosť (riadny opravný prostriedok sťažovateľa) podanú proti nemu uznesením č. k. 4 Pv 664/09-78 z 24. februára 2012 ako nedôvodnú zamietol.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ trestné oznámenia zo 6. novembra 2008 a 9. februára 2009 podal ako „Doplnenie“ trestného oznámenia z 26. septembra 2008 pôvodne zaevidovaného okresnou prokuratúrou pod sp. zn. 1 Pn 502/2008, na základe ktorého bolo trestné stíhanie vedené okresným riaditeľstvom pod ČVS: ORP-1068/ST-B5-2011 právoplatne zastavené, okresné riaditeľstvo považovalo vec sťažovateľa za vybavenú.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd považuje za potrebné pripomenúť, že v obdobných prípadoch, ako je aj vec sťažovateľa, už viackrát vyslovil právny názor, v zmysle ktorého právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby voči nej na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03). Uvedený článok ústavy garantuje ochranu pred protiústavným postupom orgánov verejnej moci v konaniach, v ktorých sa rozhoduje o subjektívnych právach fyzických osôb alebo právnických osôb.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu

jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je tiež právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre), čo sťažovateľ aj využil, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným spôsobom sa takýmto podnetom, resp. opakovaným podnetom zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu, resp. opakovanému podnetu vyhovelí (m. m. napr. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09), t. j. za porušenie základného práva na inú právnu ochranu nemožno považovať samu osebe skutočnosť, že prokuratúra podnetu, resp. opakovanému podnetu nevyhoví podľa predstáv jeho pisateľa (napr. I. ÚS 38/02, II. ÚS 358/06, IV. ÚS 28/06 atď.).

Podľa zistenia ústavného súdu generálna prokuratúra, resp. generálnym prokurátorom poverený prokurátor v prípise č. k. IV/6 GPt 61/13-11 z 24. júna 2013, v súvislosti s konaním vlastníčky bytu v období od 4. novembra 2008, a teda v súvislosti s trestnými oznámeniami zo 6. novembra 2008 a 9. februára 2009 uviedol:

„... Pokiaľ ide o ďalšie skutočnosti a okolnosti, ktoré uvádzate vo Vašom opakovanom podnete zo dňa 28. 02. 2013, a to konkrétne na strane 6/ – vo vzťahu ku konaniu pod. K. zo dňa 04. 11. 2008 (ktoré skutočnosti a okolnosti neboli skutkovo a ani právne predmetom trestného stíhania vo veci vedenej pod ČVS: ORP-1068/ST-B5-2011 a pod sp. zn. 4 Pv 664/09), mám za to, a v tejto časti považujem Váš opakovaný podnet za dôvodný, že je potrebné, aby sa orgány činné v trestnom konaní dôsledne vysporiadali s týmito Vami uvádzanými skutočnosťami, a to v samostatnom trestnom konaní (nie pod ČVS: ORP-1068/ST-B5-2011 a pod sp. zn. 4 Pv 664/09).

Vzhľadom k tomu som podriadenému prokurátorovi pokynom podľa § 6 odsek 1 písm. a/ zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov uložil, aby u vecne a miestne príslušného policajta zabezpečil objasnenie Vami uvádzaných skutočností, pre podozrenie zo spáchania trestného činu krádeže podľa § 212 Trestného

zákona a iné, s tým, aby po vykonaní príslušných procesných úkonov a po ich následnom právnom posúdení (vyhodnotení) bolo rozhodnuté o ďalšom procesnom postupe, resp. meritórne rozhodnuté v tejto trestnej veci.“

Vychádzajúc so subsidiárnej právomoci ústavného podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľ'stva

Doterajšia judikatúra ústavného súdu (napr. I. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06) vychádzajúca z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“) rozhodnutie ESLP vo veci Krumpel a Krumpelová v. Slovensko z 5. 7. 2005], ktorá sa týka základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v prípadoch, keď jeho porušenie namieta osoba, ktorá tvrdí, že v dôsledku protiprávneho konania jej bola spôsobená škoda, sa ustálila v tom, že taká osoba sa v rámci trestného konania v predmetnej veci bez vznesenia obvinenia (konkrétnej osobe) nemôže domáhať vyslovenia porušenia označeného základného práva (napr. I. ÚS 212/07, II. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06). Až vznesenie obvinenia konkrétnej osobe je teda tým momentom, ktorý dáva poškodenému v trestnom konaní možnosť uplatňovať si ochranu proti konkrétnemu možnému pôvodcovi svojho poškodenia, a teda z neho robí „vec“, na prerokovanie ktorej bez zbytočných priet'ahov má nárok v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Keďže na základe trestných oznámení zo 4. novembra 2008 a 9. februára 2009 nedošlo ku vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe, s poukazom na doterajšiu judikatúru ústavného súdu a ESLP nemohol sťažovateľ v relevantnom čase „profitovať“ zo záruk podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a vychádzajúc z podstaty a účelu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd aj túto časť sťažnosti vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú, a preto ju z tohto dôvodu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pri jej predbežnom prerokovaní odmietol (obdobne napr. II. ÚS 24/06, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 300/08, III. ÚS 286/2011).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o prikázaní konať bez zbytočných prietáhov, o priznaní finančného zadosťučinenia a trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tej časti sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júla 2014